

GAZETA TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasiovu, piati'a mare Nr. 22. — „Gazet'a" ese:
Joi'a si Duminec'a.

Pretiulu abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni
2 fl. 50 cr. — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu seu
28 franci.

Anulu XLIII.

Se prenumera:
la postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.

Anunciurile:
un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr.
v. a. pentru facare publicare. — Scrisori ne-
francate nu se primescu. — Manuscripte nu se
retramitu.

Nr. 78.

Dumineca, 28 Septembrie 10 Octobre

1880.

Cu 1 Octobre st. v. 1880 se incepe unu nou abonamentu pe ultimulu cuartalu la

„GAZETA TRANSILVANIEI“

Rogamu pe On. Domni prenumeranti ai fóiiei nóstre, alu caroru abonamentu a espiratu cu 30 Septembrie st. v. 1880, se binevoiesca a si'lu reinoi *de cu vreme*, pentru cá diariulu se li se póta tramite regulatu.

Domnii noui abonanti sunt cu deosebire rogati a ne tramite adresele d-loru *esactu*, aratandu si *post'a cea mai aprópe* de loculu, unde locuiescu.

Pretiulu abonamentului la „Gazet'a Transilvaniei“ este:

pentru Brasiovu: pe trei luni 2 fl., pe siese luni 4 fl., pe anu 8 fl.; — dusu in casa: pe trei luni 2 fl. 50 cr., pe siese luni 5 fl.; pe anu 10 fl.

pentru Austro-Ungari'a cu post'a: pe trei luni 2 fl. 50 cr., pe siese luni 5 fl., pe anu 10 fl.,

pentru Romani'a si alte tieri esterne: pe trei luni 7 franci, pe siese luni 14 franci, pe anu 28 franci.

Banii de prenumeratiune sunt a se tramite (mai usioru prin assignatiuni postale) la Redactiunea „GAZETEI TRANSILVANIEI“ in Brasiovu.

Cabinetulu Taaffe si nationalitatile.

Brasiovu 27 Septembrie/9 Octobre.

Comitelui Taaffe i-amu face o mare nedreptate, déca l'amu classificá intre acei ministri austriaci, cari prin experimentele loru gresite au incurcatu numai situatiunea interióra a imperiului. Politic'a cabinetului austriacu este bine precugetata si cu-o statornicia mare urmarita, si, vina ea dela comitele Taaffe séu dela cei ce stau la spatele lui, nu i se póte denegá órecare superioritate faci'a de politic'a multeloru ministrie, ce s'au succedatu de douedeci de ani incóce. Cu tóte astea sistem'a urmarita de comitele Taaffe intimpina adi cele mai mari dificultati.

De ce óre chiaru si politic'a moderata si intielépta a comitelui Taaffe dá de greutati atátu de mari? Nu este acést'a o dovada mai multu cá nu corespunde, decátu cá corespunde giurstariloru actuale din partea cislaitana a monarchiei? Cineva cetindu numai diarele germane austriace ar' trebui se créda, cá unu ministeriu mai reu si periculosu cá celu de astadi nu s'a pomenitu. Comitele Taaffe prin aceea, cá se silesce a impacá nationalitatile din Austri'a, si-a atrasu ur'a neimpacata a suprematistiloru germani, dér' inca mai multu, voindu a pasi pe cararea de medilocu, a abservá strictu acelu „juste milieu“ pe care intie leptulu Thiers ilu recomandá atátu de multu Fraucesiloru, ministeriulu actualu austriacu nu se bucurani de simpati'a deplina a nationalitatiloru negermane. Nimicu mai naturalu decátu acést'a: Nemtii se supera cá li se ataca positiunea privilegiata de péna acuma ear' celelalte popóre nu potu fi pe deplinu multiamite, cáci dorintiele si pretensiunile loru se satisfac numai in parte si fórtte cu incetulu.

Guvernulu austriacu trebuie se suferé adi relele urmari ale gresieleloru politice ce s'au comisu in trecatu. Antagonismulu intre diferitele popóre in locu se fia combatutu de cátra guvernele trecute, a fostu inca totu mai multu propagatu si protegeatu. Astadi vedemu fructele acestei politice. Tóte nationalitatile cu Nemtii in frunte ocupa o positiune extrema, nici una nu mai voiesce se scie de ceea-ce se numesce calea de medilocu. Ei bine cumu se va poté face o impacare déca nici un'a din nationalitati nu va cedá nimicu din pretensiunile sale?

Cea mai mare bataie de capu 'i facu comitelui Taaffe negresitu centralistii germani, cari s'au pusu pe terenulu negatiunei. Agitatiunea germana in Austri'a, cumu s'a datu pe faci'a la adunarea par-

tidei germane boeme din Karlsbad, este de-o importantia, care se intinde peste fruntariile monarchiei. Elementulu germanu din Austri'a celu mai puternicu intre tóte celelalte declara, cá nu voiesce cu nici unu pretiu se renuntie la positiunea sa privilegiata. Germanismulu se identifica cu esistenti'a statului si ajunge la conclusiunea periculósa, cá mai bine se suferé statulu decátu elu. Egoismulu de rassa declara resbelu egalei indreptatiri.

Press'a germana din afara a inceputu deja a se pronuntá totu mai multu in contra ministeriului Taaffe, reseva ce si-o impusese a fost scurta. Óre vomu vedéearasi repetindu-se spectacululu dela 1871 candu unu ministeriu, care isi pusesé aceea-si tinta cá celu de adi, a fostu resturnatu prin influentie mai multu esterióre, cu scopu de a salvá supremati'a germano-maghiara?

Este fórtte semnificativu, cá comitele Taaffe se semte indemnatu a-si justificá procederea intr'unu articulu oficiosu ce a lasatu a se publicá in „Pester Lloyd.“ Limbajulu ostilu alu Nemtiloru a silitu pe guvernulu a luá mesuri restrictive confiscandu diare si o resolutiune tiparita a adunarei dela Karlsbad. De ce se teme ministrulu Taaffe, deórece se plange atátu de amaru asupra Nemtiloru cari 'i ingreunéza actiunea? Este puterniculu aliatu dela nordu, care-i insufla atátea ingrigiri?

Ne bucuramu intr'aceea, cá comitele Taaffe face a se declará cu acést'a ocaziune, cá nationalitatiloru li s'au facutu nedreptate de cátra ministeriulu trecut si cá guvernulu actualu vede in espiarea acestei nedreptati nu-numai o problema a s'a, ci si o misiune austriaca. Macaru de ar' profitá si Maghiarii ceva din acestu limbajiu, cáci póte ei au cauza mai multu de a fi cu prevedere pentru or'a pericolului!

Cronic'a evenimenteloru politice.

In siedinti'a dela 5 Octobre c. ministrulu de finance comite Iuliu Szapary a presintatu camerei ungare espunerea budgetulu i pentru 1881. Conformu dateloru calcululu celu face guvernulu, deficitulu in 1881 va fi de 24,765,381 florini, cuprindendu-se aci partea Ungariei in márirea cheltuieliloru comune ale monarchiei. Elu intrece deficitulu din 1880 cu 463,620 florini. Ministrulu Szapary voiesce se acopere deficitulu printr'o sporire a impositului pe petroleu cu 1,500,000 fl. si prin sporirea altoru impositu directe cu 5 millióne florini, apoi prin emisiunea unei rente in auru si charthia de 7,800,000 florini, emisiune, pe care guvernulu o autorisase in anulu acést'a, de care inse n'a facutu usu; in fine printr'unu nou imprumatu, emisiune ulterióra de 10,500,000, renta in auru.

Ministru de finance a insoçitu acést'a espunere de unu lungu discursu, pe care la incheiatu cu urmatórele cuvinte; „... Fara indoiéla situatiunea esto fórtte seriósa; dér' nu-o tienu atátu de ingrigitóre, cá se nu ne fia posibilu a-o imbunatati avendu o vointia firma. Statulu ungu-rescu a corespunsu indatoririloru sale financiale si péna acuma sub giurstarti si mai grele si acést'a i va succede si in viitoriu. Pretutindeni vedemu formandu-se armate mari, cari ne silesco si pe noi a spori budgetulu armatei; vedemu in vecinatátea nóstra complicatiuni, din cari, fia prin rea vointia séu din intemplantare, se potu nasce conflicte. Avemu una organizatiune fórtte costisitóre, care nu sta in proportiune cu situatiunea nóstra materiala si ne trebuie o vointia tare si perseverantia spre a restabili proportiunea. In fine in ca un'a. Vedemu, cá acea partida, care nu recunósce bas'a de dreptu publicu pe care stamu adi (adeca Kossuthianii) se maresce diu diu si doresce fara indoiéla, cá se subgrópe bas'a acést'a. Din estu motivu trebuie, cá óre

n'ar fi bine se ne ocupamu de ide'a, cá elementele, cari stau pe aceea-si basa (adeca partid'a guvernului si opusitiunea „intrunitu“ moderata) se unésca. Esprimu in privinti'a acést'a parerea mea individuala.“

Ministrulu Szapary recunósce dér' insusi cá situatiunea financiara e *desperata*, cáci ce ar' insemná alta cuvintele „fórtte seriósa“ in gur'a ministrului. Mai tristu inca decátu acést'a marturisire e, cá d. Szapary se gandescé din nou la o sporire insemnata a dariloru. Déca córd'a se va intinde din nou, este periculu cá se va si rupe. Poporulu abia mai póte suportá si darile celu apésa adi Diarele ungueresci uita inse de miseri'a financiara si se ocupa acuma mai numai de cestiunea fusiunei partidelor. Din marturisirea lui Szapary, cá partid'a Kossuthianiloru cresce pe di ce merge, se deduce, cá positiunea lui Tisza este slabita si cá de aceea guvernulu a facutu unu pasu spre fusiune.

Se telegraféza dela Constantinopole: „Not'a in mánata de Pórt'a ambasadoriloru repeta in privinti'a cestiunei muntenegrene acelesi consideratiuni si acelesi conclusiuni, care au fostu espuse in notele precedente; in privinti'a cestiunei grecesci, Pórt'a propune unu nou traseu, escludendu Metzovo Ianina-Larissa, Ciomurli din teritoriulu atribuitu Greciei de Conferinti'a dela Berlin; ea se angageaza a esecutá acést'a in restimpu de o suta de dile. In cestiunea armenésca, ea se angagéza a esecutá intr'unu restimpu de patru luni unu siru de reforme, capabile de a satisfacé poporatiunile crestine. Tote aceste numai sub conditiunea parasirei de catra puteri a ori-carei demonstratiuni navale. Pórt'a se angagéza asemenea esecutá regulamentulu organicu, elaboratu de comisiunea europeana pentru provinciile Turciei din Europ'a, in conditiuni proprie de a realipi tóte aceste provincie la imperiu. In sfirsitu, Pórt'a se angagéza de a se intielege cu delegatii purtatoriloru de titluri otomane pentru reinceperea servitului datoriei in conditiuni de garantia seriósa si printr'una regulare, care ar' cuprinde despagubirea de resbelu datorita Rusiei si datorita flotanta.“

Not'a Sultanului pare a fi unu meru de cért'a aruncatu in mediloculu poteriloru. Angli'a si Russia se fi si declaratú cá respingunót'a, cáci nu póte servi de basa a unei discussiuni. Este mare intrebare déca le va succede celorlalte poteri a linisti pe Anglesi si Russi. „Pester Lloyd“, organu oficiosu alu ministeriului de esterne, este plinu de ingrigiri in privinti'a acést'a. In numerulu seu dela 6 Oct. numit'a fóia dice, cá situatiunea actuala in Orientu are o mare asemenare cu aceea, care a premersu resbelulu russo-turcescu. Atunci era Russia, ear' acuma este Angli'a, care ocupa o positiune individuala. Si Angli'a, cá Russia la 1877, cere dela Turci'a in numele Europei, cá se satisfacá indatoririloru sale; inse examinarea medilóceloru, prin cari se fia silita Pórt'a la acést'a, se tiene de sfer'a interesseloru europene si Turci'a e prea slaba decátu cá poterile se lase in prad'a experimenteloru fortiate ale cabinetului actualu anglesu. Trei linii de conduita se deschidu prin urmare, dice „P. L.“, pentru politic'a poteriloru continentale: a sprigini pe Angli'a, déca scopulu politice sale nu se departéza de vederile tractatului din Berlin si déca medilócele ce le va propune sunt echitabile si eficace, cáci poterile nu se potu espune a dou'a-óra unui fiasco; izolarea politicei anglese, déca Angli'a iea asuprasi pericolulu si responsabilitatea de a face pe Turci'a se cedeze prin mesuri mai severe, fara a modificá inse drepturile Europei si fara de a trece peste propriulu ei dreptu suveranu cá putere mare: in fine a protestá in modu firmu si linistitu in casulu contrariu.

„Pester Lloyd“ incheie dicându că deca nu ar poté se impedece de a se face abusu cu dreptulu de intrevinire Europ'a ar' incetá de a mai fi si Orientulu ar' deveni prada experimenteloru radicalismului politicu de-o parte si egoismului nationalu de alta parte. — Merita a fi mentionata aci inca o voce a unui politicu unguru, care sustiene a stá in contactu cu cercurile competente vieneze. Elu voindu a precisá situatiunea in „Pesti Naplo“ dice, că cum stau adi lucrurile se póte, că uniunea Bulgariei cu Rumeli'a orientala se se puna in lucrare in timpul de síese septemana, acést'a inse ar' sili pe Austria la o intrevin-tiune militara si atunci ar' trebui se se radime pe aliantia Germaniei. Mare curagiu desvólta dintr'odata omulu „bine informatu“ alu lui „P. Naplo“, par' că o preambulare militara a Austriei in Orientu ar' fi atátu de usóra cá o incercare a Bulgariloru de a se uni. —

In Londra not'a turcesca a facutu cea mai rea impressiune si se crede, că poterile nu-o potu nicidecum primi de basa pentru noue negotiari. Tóte puterile, se dice, ar' dori a sustiené concordia europeana si astépta propositiile Angliei. Diarulu parisianu „Journal des Débats“ dice cu privire la not'a Sultanului că intrece totu ce se potea asteptá dela reau'a vointia a Pórtei. „Pórt'a speculéza la o desbinare a puteriloru. Spre a impedece acestu calculu si a sustiené bun'a intielegere, poterile se nu voiésca a resolvá tóte cestiunile deodata, ci trebuie se incépa cu Dulcigno. E vorb'a de a procede iute intr'o directiune anumita si a dovedi Pórtei in modu practic, că poterile sunt intielese si hotarite. Atunci poterile voru poté se se apuce si de regularea celorlalte cestiuni turcesci.

Se asigura, că poterile ar' fi impartite pentru momentu in doue grupuri. Austria, Germani'a si Françi'a ar' formá partid'a conservátore, care ar' voi se continue negotiarile cu Pórta, ear Angli'a Russi'a si Itali'a ar' fi aplicate spre intrebuintiarea medilóceloru de presiune celoru mai energice; aceste trei poteri din urma forméza asiadér' partid'a radicala.“ Foile guvernamentale anglese desvólta deja planulu unei actiuni in Dardanelle. Nu e vorb'a de-o bombardare a Constantinopolei, Angli'a voiesce se stabilésca numai o blocada intre porturile europene si asiatiche ale Turciei si se silésca in modulu acest'a pe Sultanu a se supune, căci, deca i-ar' taia comunicatiunea cu Asia, Pórt'a ar' fi pentru momentu fara nici o putere. Pentru blocada ofera cei din Londra flót'a anglo-russesca, celelalte escadre potu se 'si petróca intr'aceea in apele albanese.

Organulu lui Gambetta „Republique française“ se vede că nu prea e petrunsu de conservatismulu, cei se atribuie Françiiei in cestiunea Orientului, căci vorbindu despre not'a Pórtei dice, că ea face impressiunea că si candu Sultanulu si-ar' fi perduto mintile si judecata. Numitulu diaru crede inse că pedeca principala este vointia Sultanului.

Cetimu in „Press'a“ din Bucuresci: „Din Paris ni se serie, ca la 20 ale curentei D. Bartélémy St.-Hilaire a avutu cea d'antaia priimire a corpului diplomaticu strainu. La acést'a priimire Ministrulu de esterne ala Republicei Franceze intretindu-se, intre altii, si cu gerantulu legatiunei romane din Paris, i-a disu, „că 'lu felicita pentru bun'a situatiune, ce Romani'a, Principele si guvernulu seu au sciutu se si creddie in afara cá si in intru.“ Aceste cuvinte ale noului ministra francesu, atátu de magulitóre pentru noi, nu potu produce de câtu cea mai buna impressiune in Romani'a, căci este de multu obicinuita a vedé in Françi'a si in guvernulu seu unu amicu si sprigaitoru sinceru si lealu.“ In cestiunea Dunarei, căci este acum la ordinea dilei in tóta press'a européna, mai tóte diarele franceze, de tóte nuantiele politice, sunt de acordu a ne apera interesele si a sustiené guvernulu nostru in legitim'a s'a atitudine. — Dupa acést'a „Press'a“ se plange asupra atitudinei pressei opozitionale din tíera, care arunca cele mai grave prepusuri asupra guvernului, fara vre-o basa reala, precandu reprezentantii stateloru mari arata stima si incredere in Suveranulu si guvernulu seu. —

Principele Alesandru I alu Bulgariei a sositu in Belgradu, spre a face visita Domnitoriului Serbiei. La debarcaderu a fostu primitu de către principele Milanu, incungiuratu de ministrii si de marii demnitari ai statului. Publiculu a salutatu pe principele bulgaru in modu simpatihicu. Orasiulu este fru-

mosu impodobitu. — Maiestatile loru grecesci, regele Georgios cu Regin'a se preambala acuma prin Itali'a, adi mane voru fi la Rom'a, se vede că cestiunea gréca a perduto multu din urgentia ce i se dá la inceputu, póte că-i va succede regelui a câstiga bunavointia potentatiloru — pentru solutiunea — viitóre.

Din Petersburg se anuntia, că ministrulu de interne avu in 2 Oct. convorbire cu mai multi redactori de diare. Cu aceasta ocaziune contele Loris-Melicoff, desvólta programulu seu, care in linialmentele sale cele mai principale suna astfelu:

Mai multa sigurantia, a institutiuniloru comunale cu privire la folosirea drepturiloru loru si la largirea sferei loru de activitate; coordonatiune si intielegere intre politia si nouile institutiuni; intinderea competintiei institutiuniloru locale in sensulu descentralisatiunii; cercetare minutiósa a necesitatiloru poporatiunii, pentru care scopu s'a si instituitu o comisiune de revisuire; libertatea pressei pentru a discutá mesurile ce le va luá guvernulu, dér' cu conditiunea, se nu publice astfelu de lucruri, ce ar' fi in stare se escite opiniunea publica prin ilusiuni desierte si falsitati.

In scrisórea, prin care betranulu Garibaldi renuntia a mai fi deputatu in Camer'a din Rom'a, dupa ce se plange că libertatea e călcata in picióre si legite se aplica numai spre a garantá libertatea Iesutiloru, finesce asia:

„Cu totulu alta Italia am visatu eu in curgerea vietiei mele, nu cea de astadi, ticalósa inlaintru, umilita in afara, spoli'a celoru mai nemernici din natiune. Nu vreau cá tacerea mea se fia interpretata cá unu consimtiementu pentru purtarea incalificabila a ómeniloru, cari abusa de cárm'a tieriei nóstre. Sufragiului universalu si nu voturiloru cátorva privilegiati le compete a tramite barbatu in reprezentantia nationala, cari se voiésca si se póta intemeia marirea si bunastarea marei nóstre patrie italiene. Deputatu ori nu, sunt alu vostru péna la mórté. G. Garibaldi.“

Scrisórea circulara a metropolitulu Mironu Romanulu, prin care se amana congresulu nationalu bisericescu gr. or. suna dupa „Tel. Rom.“ asia:

„Avendu in vedere conclusulu congresualu din 22 Octobre 1868 Nr. 272., prin care s'a precisatu durat'a periodului congresualu de atunci, avusem intentiunea de a convocá proesimulu congresu nationalu-bisericescu pe 1/13 Octobre a. c. adeca pe acelu terminu, care in combinarea §§-loru 150—152 din statutulu organicu mi se vedea a coresponde conclusului provocatu, si acést'a intentiune mi-a fost mai alesu indemnulu, candu prin emisulu metropolituanu din 12 Iuliu a. c. Nr. 107 facutu initiativa pentru alegerea deputatiloru congresuali pe unu periodu nou de trei ani.“

„Dupa ce inse in decursulu timpului am aflatu cu adéncá parere de reu, că in stadiulu actualu alu desvoltarii institutiuniloru nóstre bisericesci regulate prin statutulu organicu, restimpulu de doi ani, care in curéndu va espirá dela congresulu din urma, nu a fost si nu este deajunsu pentru a se puté aduná si prelucrá materialulu pentru unu congresu nou, mai alesu in unele cestiuni de mare importantia, a caror'a deslegare se astépta dela proesimulu congresu: in considerarea acestei impregiurari de o parte, ér de alt'a parte a ratiunilor, pentru cari congresele ordinari sunt prin statutulu organicu normate a se intruni numai la trei ani, — m'am aflatu necesitatu a me abate dela atins'a mea intentiune de a convocá congresulu ordinariu alu provinciei nóstre metropolitane in anulu curinte; totdeodata inse mi-am reservatu de o afacere indispensabila, a convocá la timpulu seu acelu congresu ordinariu pe 1/13 Octobre in anulu viitoriu 1881.“

„Dorindu a aduce acést'a spre scire si orientare la cunoscintia deputatiloru congresuali alesi pe periodulu nou de trei ani, si preste totu la cunoscintia publicului nostru bisericescu chiamatu a se interesá de o desvoltare salutara a vietii nóstre publice bisericesci: me aflu totodata indemnatu a preveni dorintieloru comune si drepteloru pretensiuni cu aceea incredintiare din partemi: că in alipirea mea la bazele depuse in statutulu organicu, pentru asta-data am in vedere mai presusu de tóte aceea, că congresulu nostru nationalu-bisericescu la proesim'a sa intrunire se aiba tóta inlesnirea de a continuá regularile, dela cari depinde ordinea si progresulu in bisericu, si ca pre-

gatrile, ce se receru spre scopulu acest'a dela organele permanente ale metropoliei, se fia pentru viitoriulu congresu pe deplinu multiamitóre.“

Cestiunea Dunarei.

Cetimu in Romanulu:

„Péna in anulu 1875 relatiunile nóstre economice cu Austro-Ungari'a erau mereu o sorginte de avutia pentru noi. Cerealele, vitele de taiere, pieile, len'a si alte materie prime ce esportamu in Austro-Ungari'a, intreceáu pe fiecare anu cu mai multe milióne importulu nostru din acestu statu... Dela 1875 incóce lucrurile se schimba inse cu totulu; in acelu anu transactionile nóstre comerciale cu Austro-Ungari'a ne lase unu deficitu de 1,470,573 lei; in 1876 deficitulu este deja de 5,094,173 lei; in 1877, anulu resbelului rusoturcu, acestu deficitu ajunge de odata la cifr'a enorma de 89,648,544 lei. Se puté inse crede, că acést'a dispositiune era numai o consecintia trece-tóre a evenimenteloru politice; totusi, veni 1879, anu odinaru in ceea ce privesce afacerile comerciale, si deficitulu in locu de a scadá la ceea ce fusese inainte de resbelu, remase, din contra, la cifr'a forte ingrijitóre de 55,898,040 lei.“

„Cu ce se platésca Romani'a acestu deficitu, care, dupe cum vedemu, merge crescéndu! Negresitu ea trebuie se retraga de unde-va aceste milióne, pe cari le da in fia-care anu Austr-Ungariei, peste cei platesce, in cereale si in materie prime. In 1879 deficitulu totalu alu esportului n'a fost de câtu de 15,832,623 lei; deci Romani'a a trebuitu se lucreze cu tóta lumea, cá se póta da Austro-Ungariei unu beneficiu de 55,898,040 lei, din cari 40,065,417 lei-a scosu din relatiunile sale comerciale cu alte state, éru de 15,832,623 lei a remasu pagubasia.“

Austro-Ungari'a, Germani'a, Angli'a, Russi'a, Belgi'a compunu impreuna categori'a stateloru, cari esporta la noi mai multu, de câtu noi la densele. Turci'a, Bulgari'a cu statele Orientului, Itali'a, Françi'a si tóte cele-lalte state, cu cari mai avem relatiuni de afaceri, intra in categori'a stateloru, cu cari intretinemu relatiuni ce ne aducunóa beneficiu. Luandu de esemplu anulu 1879, antaiu pentru că este unu anu odinaru si apoi pentru că in acestu anu statistic'a vamala s'a facutu mai cu ingrijire de câtu ori candu, gasim că relatiunile nóstre cu statele aretate mai susu ne-au datu rezultatele urmatóre:

Austro-Ungari'a ne-a lasatu unu deficitu de 55,898,040 lei, Germani'a de 16,903,458 lei, Angli'a de 12,630,616 lei, Russi'a de 4,475,078 lei, Belgi'a de 1,262,929 lei, Deficitu totalu 91,170,121 lei. Aceste State au retrasu dér' 91,170,121 lei mai multu dela noi, de câtu noi dela densele.

Eaca acum si de unde retrage Romani'a cu ce se platésca acestu enormu deficitu. Turci'a si Bulgari'a ne au lasatu unu beneficiu de 28,096,078 lei, Italia de 6,243,513 lei, Françi'a de 2,324,118 lei, Serbi'a de 1,059,035 lei. Cele-lalte State, intre caro Egiptulu si Helveti'a ocupa primulu locu, 37,614,755 lei. Beneficiu totalu 75,337,499 lei.

„Cu acestu buneficiu amu potutu se acoperimu cea mai mare parte din deficitulu aretatu mai susu, remanendu totusi in paguba de lei 15,832,622 suma care a impuginatu cu atata reserva de numeraru ce se afla in tíera, in urm'a intrariloru extraordinare din anii 1877 si 1878.

„Ce scopuri se dau inse acuma pe façiá pria ante-proiectulu presintatu comisiunii Dunarene? Se da in man'a Austro-Ungariei navigatiunea fluvialu; deci comerciulu austro-ungurescu va gasi prin natur'a lucruriloru totu felulu de inlesniri si de privilegie, de cari nuse va bucurá comerciulu celoru-lalte state, cari voru fi invinse in concurentia. Pe de alta parte este cunoscuta tendenti'a, de altmintrele legitima, a Austro-Ungariei, de a monopolisá pe catu se póte comerciulu Orientului intregu.

„Ce s'aru intemplá, dér' deca sistem'a data pe façiá in ante-proiectu aru fi pusa in aplicare? Françi'a, Itali'a si cele-lalte state, cari ne dau cu ce se platim Austro-Ungariei, si-aru reduce la mai nimicu relatiunile loru comerciale cu noi. Din momentulu ce comerciulu stateloru occidentale, cu cari comunicamu pe mare, n'aru mai putea se aiba cu Romani'a relatiuni neintrerupte de esportu si de importu, relatiuni, cari procura inlesnirea si eftinatatea transportului pe apa, si n'aru mai puté se aiba nici ajutorulu financiaru alu schimbulu lesniciosu si eftinu, dia acelu momentu, dicemu

